



ՌԻՍԱԿՈՐԻՉ



ԿԵՂԵՑԻՆ ՏԱՆ ՄԷՋ



Գ. ՏԱՐԻ, ԹԻՎ 8, Յուլիս 2020

ԳԱՆԱՏԱՅԻ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ ԿՐՕՆԱԿԱՆ ԱՄՍԱԹԵՐԹ

ԱՌԱՋՆՈՐԴԻ ԽՕՍՔ

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ԹԱՂԵԼ ՀԻՆ ՄԱՐԴԸ



Պօղոս առաքեալ փիլիպեցիներուն ուղղած իր նամակին 3-րդ գլխուն մէջ կը բացատրէ թէ ինչպէս ատենին նախանձախնդիր եղած է օրէնքի հնազանդութեան մէջ: Որոշ ժամանակ օրէնքի գործադրութիւնը առաւելութիւն սեպած և անոր համար հալածանքներ կազմակերպած է Քրիստոսի եկեղեցոյ դէմ: Իսկ այժմ կը բացատրէ, որ ինք անցեալին սխալած և կորուստի մատնուած է, ու այսօր՝ ամենամեծ շահը և օգուտը Քրիստոսի իսկական ճանաչողութեան մէջ կը տեսնէ: Առաքեալը կը յորդորէ նաև շահիլ Քրիստոսը և միանալ Անոր, որովհետև փրկութեան հասնելու միակ ճանապարհը՝ Յիսուս Քրիստոսի ճանապարհն է:

Պօղոս առաքեալ դարձեալ կը բացատրէ, որ օրէնքէն, այսինքն՝ օրէնքի հնազանդութենէն եկող արդարութիւնը իսկական ու վաւերական արդարութիւնը չէ: Առաքեալը կ'ուզէ Քրիստոսի արդարութիւնը ստանալ միայն, որ Աստուծմէ կու գայ: Աստուծոյ պարզն է ան, շնորհքն է, տրուած մարդուն՝ հիմնուած հաւատքի վրայ:

Հետևաբար, առաքեալը կ'եզրակացնէ իր խօսքը ըսելով, որ իր միակ փափաքն է՝ **ՃԱՆՉՆԱԼ ՔՐԻՍՏՈՍԸ** և մասնակցիլ անոր չարչարանքներուն, մէկ խօսքով՝ ան կ'ուզէ՝ **«հին, մեղաւոր մարդը»** թաղել և յոյս ունենալ Քրիստոսի հետ յարութիւն առնելու, այսինքն՝ դառնալու նոր մարդ՝ մաքրուած և սրբուած բոլոր աղտեղութիւններէն և չարութիւններէն, մէկ խօսքով՝ բոլոր տեսակի մեղքերէ:

Այսօր, որքանով պատրաստ ենք իսկապէս ճանչնալու մեր Տէրը Յիսուս Քրիստոսը: Այսօր, որքանով պատրաստ ենք օրէնքէն անդին՝ հաւատքով և ամբողջական վստահութեամբ մօտենալու Քրիստոսին, մասնակցից դառնալու Անոր չարչարանքներուն, և թաղելով մեր անցեալը, հին մեղաւոր բնութիւնը, դառնալու նոր մարդ, նոր արարած, պատրաստ մեր կեանքը տալու, մեր կեանքը ընծայաբերելու յանուն Քրիստոսի և արժանանալու յարութեան:

Կարևորը այն է, որ մենք ձգտումը ունենանք և փորձենք հասնիլ սրբութեան և կատարելութեան: Երբէք չնայինք անցեալին, այլ նայինք գալիքին, կատարելալին: Չնայինք մեր սխալներուն և մեղքերուն, այլ նայինք վաղուան, վազենք առաջ՝ Քրիստոսի նմանելու, որովհետև քրիստոնէայ անհատի կեանքը մրցավազք մըն է և մենք պէտք է վազենք՝ շահելու մրցանակը: Այդ մրցանակով կը շահինք Քրիստոսի հետ ժառանգակցից դառնալու պատիւը և Անոր փառքին մասնակցից դառնալու ուրախութիւնը:

Այս բոլորը ընելու համար միակ ճանապարհը՝ **«Հին, մեղաւոր մարդը»** պէտք է թաղենք ու գերեզմանենք, դառնալու նոր մարդ մը՝ սրբացած ու մաքրուած ամէն տեսակ մեղքերէ:

Բարգէն Արքեպիսկոպոս



Քրիստոնէան պէտք է նպաստէ ընդհանուրի շահին, այնքան՝ որքան կը ներեն իր կարողութիւնները:

Պէտք է օգնէ իր դրացիին սպահովելու համար անոր կարիքները, ըլլան անոնք ուտեստեղէն, հագուստ և բնակարան, որպէսզի ան կարողանայ պատուաւոր կեանք մը ապրիլ:

Պէտք է կազմէ երջանիկ և օրինակելի ընտանիք մը, որպէսզի իր բարեկիրթ զաւակներով բարիք սպահովէ ընկերութեան:

Պէտք է հոգածու ըլլայ հոգևոր և մտաւոր կրթութեան: Ասոնք բացարձակ անհրաժեշտութիւններ են կարենալ պատուաբեր և ազատ կեանք մը ապրելու: Քրիստոնէային կեանքն ու գործը պէտք է հիմնուած ըլլայ սիրոյ և արդարութեան վրայ, որոնք ընդհանրական շահը պաշտպանող մեծագոյն առաքիւնութիւններն են:

Քրիստոնէայ անհատը եթէ ի սկզբանէ պատրաստ չըլլայ նման կեանքի մը, ապա պարտադրանքի կը վերածուի ամէն տեսակի գործ և պատասխանատուութիւն: Այս իսկ պատճառով, անհրաժեշտ է ուշադրութեամբ հետևիլ Քրիստոսի ցուցմունքներուն և ուսուցումներուն:



«Աստուածաշունչին Վերաբերեալ Ուսումնասիրութիւններ»



ԱՍՏՈՒԱԾԱՇՈՒՆՉԸ՝

ՔՐԻՍՏՈՍԻ ՎԿԱՅՈՒԹԻՒՆՆ ՈՒ ՆԵՐԿԱՅՈՒԹԻՒՆՆ Է

Աստուածաշունչը մէկ ծայրէն միւսը կը պատմէ մեր Տիրոջ՝ Յիսուս Քրիստոսի մասին: Երևութապէս այնպէս կը թուի, թէ միայն Նոր Կտակարանն է Յիսուսի մասին խօսողը, բայց իրականին մէջ Հին Կտակարանը նոյնքան կը խօսի Քրիստոսի մասին: Թէպէտ ո՛չ բացայայտ կերպով, բայց անհիկա տարբեր կերպերով կը նախապատկերացնէ մեր Տէրը, կը ներկայացնէ զայն իր փրկագործական պաշտօններով և ապագայ երկրաւոր առաքելութեամբը:

Յիշենք, թէ ինչպէս Յիսուս իր հետ վիճող Հրեայ կրօնական իշխանաւորներուն կ'ըսէր. **«Քննեցէք Սուրբ Գիրքերը, քանի կը կարծէք թէ անոնցմով յաւիտենական կեանք պիտի ունենաք. և նոյն գիրքերն են որ կը վկայեն իմ մասին»** (Յե5.39): Իսկ իր յարութենէն ետք երբ եկաւ վերնատուն, բացաւ աշակերտներուն միտքը, որպէսզի կարենան տեսնել թէ ինչ որ գրուած է Հին Կտակարանին մէջ՝ իր մասին է որ գրուած է. **«Այս բոլորը ձեզի ըսած էի արդէն, երբ ձեզի հետ էի, թէ պէտք էր որ իրականանային Մովսէսի Օրէնքի գիրքին, մարգարէական գիրքերուն և Սաղմոսներուն մէջ իմ մասին գրուածները»** (Ղկ 24.44: Հմմտ հմր 25-27):

Տակաւին, Աստուածաշունչը ո՛չ միայն Քրիստոսի մասին կը պատմէ, այլ ինք Քրիստոսի կողմէ տրուած յայտնութիւնն է, և լեցուն է Քրիստոսի ներկայութեամբ: Անհիկա ամբողջութեամբ կը նոյնանայ Քրիստոսի հետ: Եւ ինչպէս որ Քրիստոս Աստուծոյ մարմնացեալ **Խօսքն** է (= Բան)ը, այնպէս ալ Աստուածաշունչը Աստուծոյ մարմնացեալ խօսքն է, թանձրացած և արձանագրուած, իր բնական՝ մարդկային և գերբնական՝ աստուածային տարրերով, ճիշդ Քրիստոսի Աստուածամարդկային միացեալ բնութեան պէս:

ԱՍՏՈՒԾՈՅ ԱՐՔԱՅՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏԿԵՐԱՅՈՒՄԸ ԵՒ ԱՆՈՐ ԼՐՄԱՆ ՆԱԽԱՊԱՏՐԱՍՏՈՒՄՆ Է

Աստուածաշունչը կը բացուի ու կը փակուի Աստուծոյ թագաւորութեան պատկերացումով: Առաջին՝ Ծնունդներու գիրքը կը բացուի Աստուծոյ թագաւորական վեհափառ իշխանութիւնը պատկերացնելով ամբողջ ստեղծագործութեան վրայ, տիեզերքին, մեր աշխարհին, բնութեան, կենդանիներուն և մարդ արարածին վրայ:

Աստուածաշունչը կը յորդի այդ թագաւորութեան վկայութիւններովը: Աստուած **«Յաւիտենաս յաւիտենից թագաւոր»ն է** (Սղ 10.16: Եր 10.10: Ա.Տմ 1.17 և լն), **«Փառաց թագաւոր»ը** (Սղ 24.7 և 10), և լն, **«Մեծ թագաւոր»ը** (Սղ 95.3): **«Ամբողջ աշխարհի վրայ մեծ թագաւոր»ը** (Սղ 47.2 և 7), **«Թագաւորներու թագաւոր»ը** (Դն 2.47: Յյտ 6.15), թուելու համար միայն քանի մը վկայութիւններ:

Բայց Տէրը միայն **«Երկինքի թագաւորը»** չէ (Դն 4.37): Այդ թագաւորութիւնը յատուկ կերպով կապուած է ներկայ ժամանակին, մեր աշխարհին, և երկրի վրայ իր երկնային կոչումը իրագործող Աստուծոյ ժողովուրդին:

Աստուծոյ ժողովուրդը այդ թագաւորութիւնը ճանչցող և զայն իր կեանքին մէջ արտայայտող առանձնաշնորհեալ հպատակներու ամբողջութիւնն է, որ Աստուծոյ թագաւորութիւնը կը հոչակէ ու կը ներբողէ, ըսելով. **«Տէրն է մեր թագաւորը»** (Ես 33.22):

Հին Կտակարանին մէջ եթէ այդ ժողովուրդը ժամանակաւորապէս Երրայեցի ժողովուրդն էր, Աստուածաշունչը ցոյց կու տայ, որ Աստուծոյ իսկական նպատակը նոր ժողովուրդի մը կերտումն էր՝ աշխարհի բոլոր ազգերէն ու լեզուներէն: Նոր ժողովուրդ մը, Աստուծոյ Սուրբ Եկեղեցին, որ Քրիստոս իր արիւնով պիտի գնէր և իր սեփական մարմինը դարձնէր (հմմտ Եփ 5.25), իր անձին մէջ զայն կապելու համար Աստուծոյ և Աստուծոյ փրկեալներուն թագաւորութիւնը դարձնելու համար:



ԱՅԼԱԿԵՐՊՈՒԹԵԱՆ ՃԱՆԱՊԱՐՀՈՎ

ՔՐԻՍՏՈՍԻ ԱՅԼԱԿԵՐՊՈՒԹԻՒՆԸ



Հայաստանեայց Առաքելական Ս. Եկեղեցոյ հինգ Տաղաւար տօներէն երրորդը կը կոչուի Այլակերպութիւն կամ Պայծառակերպութիւն, ժողովրդային անուանումով՝ Վարդավառ:

Առաջին երեք Աւետարանները, որոնք համատեսական կը կոչուին, մեր Տիրոջ և Փրկիչին այլակերպութիւնը կը նկարագրեն հետևեալ ձևով.-

Յիսուս իր հետ առնելով առաքելներէն Պետրոսը, Յակոբոսը և Յովհաննէսը, լեռ կը բարձրանայ աղօթելու:

Մինչ կ'աղօթէր, Անոր դէմքը արևու ման կը լուսաւորուի, իսկ զգեստները հրեղէն լոյսի ման սպիտակ կ'ըլլան: Յիսուսի երկու կողմերը կը յայտնուին հին կտակարանի

մեծագոյն մարգարէներէն երկուքը. առաջինը՝ Մովսէս, որ կը խորհրդանշէ **օրէնքի մարգարէութիւնը**, իսկ երկրորդը՝ Եղիան, որ կը խորհրդանշէ **հասարակ մարգարէութիւնը**: Զոյգ մարգարէները Քրիստոսի հետ կը խօսին Անոր չարչարանքներուն, խաչելութեան, մահուան և յարութեան մասին:

Պետրոս, այս հրաշալի տեսարանի գեղեցկութենէն զմայլած, Յիսուսի կ'առաջարկէ ըսելով.- **«Վարդապէնք, լա է որ հոս մնանք. երեք փրաններ շինենք մին Քեզի, մէկը Մովսէսին և միւսը Եղիային համար»** (ՂԿ. 9:35): Մինչ Պետրոս կը խօսէր, ահա լուսաւոր ամպ մը կը ծածկէ զիրենք. ամպին մէջէն ձայն մը կը լսուի, որ կ'ըսէր.- **«Այս է իմ սիրելի Որդիս, որուն ես հաճեցայ, անոր մօտիկ ըրէք»** (Մտ.17:1-6):

Այլակերպութեան տօնը Քրիստոսի աստուածային փառքին յայտնութեան յիշատակն է, երբ Ան առաջին անգամ ըլլալով ինքզինք ցոյց տուաւ որպէս Աստուած՝ Տէր ողջերու և մեռելներու:

Սուրբ Գրիգոր Նարեկացի Վարդավառ բառը կը մեկնաբանէ հետևեալ ձևով.- **«Ինչպէս վարդի մը կոկոնը բացուելով ցոյց կու տայ վարդին ողջ գեղեցկութիւնը և բոյրը, նոյնպէս այ Քրիստոսի Պայծառակերպութեամբ մեր սոջև բացայայտուեցաւ Աստուծոյ Որդիի Աստուածութիւնը և ողջ փառքը»**:

Մեր Տէրը Յիսուս Քրիստոս իր երկրաւոր առաքելութեան ընթացքին առիթներն ու միջոցները կը ծառայեցնէր փրկագործութեան բարի լուրը ատենելու և **«Երկնքի Արքայութեան մարգարիները»** երկիր փոխադրելու նպատակին: Նոյնպէս և այլակերպութեան դէպքը՝ Քրիստոսի լուսաւոր և պայծառակերպուած դիմագիծի ընդմէջէն մեր ուշադրութեան կը յանձնէ ու կը յիշեցնէ **մարդկութեան վայելչութիւնն ու գեղեցկութիւնը հանդերձեալ կեանքին մէջ**:

Այլակերպութիւնը նաև կը խորհրդանշէ մարդկութեան երանելի վիճակը յափտենականութեան մէջ, և կը յիշեցնէ Քրիստոսի մարդկութեան խորհուրդին հիմնական նպատակը, որ կը միտի անկեալ մարդը վերականգնել և անոր վերադարձնել աստուածային այն շնորհքները, որ նախամարդուն անհնազանդ ընթացքով կորսուած էր:

Քրիստոսի այլակերպութիւնը մարդկային բնութեան նախապատկերացումն է, որ պիտի հաստատուի Քրիստոսի երկրորդ գալուստով՝ երբ փառաւորեալ մարմիններով յարութիւն առնենք:

Մեր Տիրոջ Յիսուս Քրիստոսի այլակերպութիւնը տիեզերական վախճանական իմաստ ունի նաև, **ազատագրելու ամբողջ մարդկութիւնը, որ ենթակայ է մեղքի և ապականութեան, զորս այլակերպութեան խորհուրդով պիտի ազատագրուի ու վերանորոգուի, երբ Քրիստոս «իր փառքով» յայրնալի:**

Քրիստոսի այլակերպութիւնը իր խոր տպաւորութիւնն ու ազդու ներգործութիւնը ունեցաւ առաքելներուն և համայն մարդկութեան վրայ: Պետրոս առաքեալ իր ականատեսի վկայութեամբ կ'ըսէ.- **«Անձամբ ականաւորեալ եղանք Անոր մեծութեան, երբ Անիկա փառք և պարիս սրացաւ Հօր Աստուծմէ, որ իր մեծամայելոյզ և փառաւոր ձայնով Անոր համար վկայեց, ըսելով.- «Անիկա է իմ սիրելի Որդիս, որուն ես հաճեցայ»** (Բ.Պտ 1:16-17):

Այլակերպուած աշխարհի Լոյսին՝ Քրիստոսին մօտենալով լուսաւորուինք և դառնանք Լոյսի որդիներ և Աստուծոյ թագաւորութեան ժառանգորդներ:

Տաթև Ա. Քահանայ Միքայէլեան

ՏՕՆ՝ Ս. ՏՐԴԱՏ ԹԱԳԱՒՈՐԻ, ԱՇԽԵՆ ԹԱԳՈՒՀԻԻ ԵՒ ԽՈՍՐՈՎԻԴՈՒԽՏ ԿՈՅՍԻ



Արշակունեաց Ս. Տրդատ թագաւորին անունը անմիջականօրէն կապուած է Հայաստանի մէջ քրիստոնէութեան պետականացման և տարածման գործին հետ, 301 թուականին:

Ան թագաւորեց 287 թուականէն մինչև 330 թուական և մահացաւ 90 տարեկանին:

Հեթանոսական կիրքերով լեցուն Թագաւորը Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Հայրապետի օգնութեամբ դուրս եկաւ շուայտ վարքէն և դարձաւ քրիստոնէութեան մեծագոյն ջատագովը, իր կողքին ունենալով իր քոյրը՝ Խոսրովիդուխտ կոյսն ու կինը՝ Աշխէն թագուհին:

Այսպիսով, Ս. Տրդատին և անոր ընտանիքին օժանդակութեամբ, Հայաստանի բոլոր բազմաթիւ ու մեծաքանակ կործանեցան և անոնց տեղ եկեղեցիներ կառուցուեցան: Քրիստոնէութիւն ամենուրեք տարածուեցաւ Հայաստանի մէջ:

Ազաթանգեղոսի վկայութեամբ, եկեղեցիներու շինութեան մէջ Տրդատ անձամբ կ'աշխատէր և Մասիսի բարձունքէն ութը խոշոր ծանր և անտաշ քարեր իր ուսին բեռնակով եկեղեցիներուն մօտ կը բերէր գործածելու համար:





ՈՒՍԱԲՈՐԻՉ



«ԵԿԵՂԵՑԻՆ ՏԱՆ ՄԷՋ»

Գանատայի Հայոց Թեմի Ազգային Առաջնորդարանի Կրօնական Յայտագիր

Իրաքանչիւր ամիս հետեւեցէք մեր յայտագիրին ընկերային ցանցերու եւ youtube -ի մեր էջերուն միջոցաւ



Armenian Prelacy of Canada

ՄԱՆԿԱԳԱՏԱՆԵԿԱՆ

Օր մը Յիսուս պարմեց, թէ ինչպէս հովիւ մը իր ոչխարներէն մէկը կորսնցուց:
Այս առակը կրնաս կարդալ Ղուկաս (15. 4-7) համարներուն մէջ
Գրիր կորսուած ոչխարը:



Ազգային Առաջնորդարան
Armenian Prelacy of Canada
Prelature Armenienne du Canada



514-856-1200
prelacy@armenianprelacy.ca
www.armenianprelacy.ca



Խմբագիր՝ Քրիստափոր Միքայէլեան
3401 Olivar Asselin
Montreal, Quebec H4J 1L5